

РЕЦЕНЗІЯ
**на освітньо-професійну програму (ОПП) першого рівня вищої освіти за
спеціальністю 101 Екологія галузі знань 10 Природничі науки**
**Програму розроблено кафедрою агротехнологій та екології
Харківського національного технічного університету сільського
господарства імені Петра Василенка**

За сучасних умов проблеми екології як на планетарному рівні, так і в Україні стали першочерговими. Через хибні методологічні настанови в нашій державі більшість технологій у сферах промисловості, сільського господарства здійснювались без достатнього врахування їхнього впливу на навколошине середовище, що призвело до екологічної кризи. Тому споживацьке ставлення до природи, ігнорування її законів має бути замінене на гармонійне співіснування людини і природи. У вирішенні проблеми суспільство – природа першорядне значення має відігравати екологічна освіта, яку слід узгодити із сучасними вимогами окремої людини, виробництва, суспільства. Це потребує, в першу чергу, висококваліфікованих спеціалістів, які будуть володіти комплексними знаннями. Тому якісна підготовка здобувачів вищої освіти в екологічній сфері на теперішній час є важливим завданням.

Ми переконані, що розвиток сільського господарства в найближчі десятиліття буде нерозривно пов'язаний з екологією. В умовах скорочення родючості ґрунтів потрібно буде створити новий клас екологів, які спеціалізуватимуться на методах збереження природних ресурсів. З-поміж завдань, які стоятимуть перед с.-г. екологами, будуть утилізація с.-г. відходів, відновлення родючості ґрунтів після вирощування окремих культур, а також створення програм із ведення екологічно чистого сільського господарства, що не порушує природні процеси. Саме тому нами було запропоновано кафедрі агротехнологій та екології внести до освітньої програми навчальну дисципліну «Екологія ґрунтів з основами ґрунтознавства», що дасть можливість фахівцям такого рівня набути знання з екологічного ґрунтознавства й тим самим розширити фахові компетенції для рішення задач різної складності у процесі здійснення професійної діяльності.

Означеній комплекс дисциплін, який включає ОПП буде сприяти формуванню у здобувачів бакалаврського рівня цілісного уявлення про явища і процеси в агросфері, принципів ведення екологічно збалансованого землеробства, необхідності комплексного проведення заходів, спрямованих на покращення екологічної ситуації у сільськогосподарському виробництві, навчити їх новим підходам і методам екологізації АПК, щоб забезпечити виробництво достатньої для суспільства кількості високоякісної продукції; формування екологічної свідомості.

Отже, ОПП має міждисциплінарний підхід у підготовці здобувачів першого бакалаврського рівня, а саме поєднання природничих компонентів з технічними дозволяє випустити всебічно підготовленого фахівця. Так, наприклад, здобувачі освіти мають змогу вивчати застосування як класичних

видів палива, так і виробництво та використання сучасних альтернативних енергетичних ресурсів, що є актуальним в умовах гострої нестачі енергоносіїв.

Рецензована освітньо-професійна програма за спеціальністю 101 Екологія розроблена провідними фахівцями ХНТУСГ імені Петра Василенка в галузі екології після консультацій із науковцями та фахівцями нашого Інституту. Також доречно зазначити, програмні компетентності відповідають стандарту вищої освіти. Структура ОПП є логічною за послідовністю вивчення дисциплін.

Таким чином, освітньо-професійну програму можливо оцінити як таку, що забезпечує сучасну та якісну фахову підготовку бакалаврів з екології. Впровадження рецензованої освітньої програми в освітній процес дозволить створити освітнє середовище здобувачу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для формування на належному рівні загальних та професійних компетентностей у галузях як природничих, так і технічних наук, що дозволить розширити можливості працевлаштування та конкурентоспроможності на ринку праці.

Директор національного наукового центру
«Інститут ґрунтознавства та агрочімії
імені О.Н. Соколовського»
доктор с.-г. наук, академік НАН

С.А. Балюк

Підпись С.А. Балюка засвідчує,
учений секретар,
к с.-г. наук

В.В. Шмель

